

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА КОНТРОЛ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

1000, София, бул. Витоша 18, тел. (02) 904 66 40; e-mail: info@nbksrs.bg

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ ЗА 2023 г. НА НАЦИОНАЛНОТО БЮРО ЗА КОНТРОЛ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

I. УВОД

Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства (НБКРС, Националното бюро) е независим държавен орган. Юридическо лице със седалище в гр. София и е първостепенен разпоредител с бюджет.

Националното бюро е постоянно действащ орган, който се състои от петима членове, включително председател и заместник-председател, и се подпомага от администрация, служителите в която се назначават по трудово правоотношение.

Националното бюро осъществява наблюдение на процедурите по искане, разрешаване и прилагане на специалните разузнавателни средства, както и съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез тях и има за задача да защитава правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на специални разузнавателни средства (СРС). Дейностите са регламентирани в частта от чл. 34б до чл. 34з от Закон за специалните разузнавателни средства (ЗСРС). Мисията на НБКРС е гарантиране на законното използване на СРС чрез наблюдение на гореописаните процедури.

За обезпечаване на дейността си, НБКРС представя ежегодно до 31 май годишен доклад за дейността си до Народното събрание в изпълнение на чл. 34б, ал. 7 от ЗСРС. Докладът съдържа статистически данни относно броя на лицата,

спрямо които са били прилагани СРС през отчетния период, изготвените искания, издадените разрешения и приложените оперативни способи, представени в таблици, графики и диаграми, съобразно извършваната дейност по съответните направления, както следва:

- ✓ обобщени данни за процедурите по искане, разрешаване, прилагане и използване на СРС, по съхраняване и унищожаване на получената информация и за изготвените веществени доказателствени средства;

- ✓ анализ на резултатите и констатираните в хода на извършените проверки проблеми и препоръки за тяхното отстраняване;

- ✓ информация за дейността по защита на правата и свободите на гражданите;

- ✓ информация в областта на международното сътрудничество и за взаимодействието с органите на законодателната, съдебната и изпълнителната власт, както и неправителствения сектор.

Наблюдението на процедурите се реализира чрез извършване на проверки на органите по чл. 13, чл. 15, чл. 34н и чл. 20 от ЗСРС, с цел да бъде гарантирана защитата на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС.

Отчетът към 31.12.2023 г., обхващащ степента на изпълнение от НБКСРС на бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“ във функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“, както и размера на извършените разходи по бюджета.

II. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

Отчет на приходите по бюджета

Националното бюро няма нормативни пълномощия да администрира приходи, поради което за финансиране на дейностите си получава изцяло

трансфери от централния бюджет в рамките на утвърдените разходи за съответния период.

Към 31.12.2023 г. Национално бюро има отчетени приходи в размер на „-10 лв.“ – реализирани курсови разлики от валутни операции.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	0	0	-10
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>			
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси			
Глоби, санкции и наказателни лихви			
Приходи от концесии			
Други			-10
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

Отчет на разходите по бюджета на НБКРС по бюджетна програма в приложимата функционална област

Със ЗДБРБ за 2023 г., чл. 47, ал. 2, на НБКРС във функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“, бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“ са утвърдени разходи в размер на 1 921,1 хил. лв.

В чл. 47, ал. 3 от ЗДБРБ са утвърдени показателите максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. – 527,0 хил. лв. и максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г. – 503,0 хил. лв.

Средствата, разходвани към 31.12.2023 г. във функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“, са отчетени като ведомствени по показатели, както следва: персонал, издръжка и други текущи разходи и платени данъци, такси и административни санкции.

**Отчет на разходите по функционална област и бюджетна
програма по бюджета на Национално бюро за контрол на СРС**

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
8500.00.00	Общо разходи по бюджета на ПРБ			
8500.01.00	Функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“	1 921 100	1 921 100	1 454 237
8500.01.01	Бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“	1 921 100	1 921 100	1 454 237

Уточненият план на разходите по бюджета на НБКСРС за 2023 г. е в размер на 1 921 100 лв. Общият размер на разходите към 31.12.2023 г. е 1 454 237 лв., представляващи 75,70 % от уточнения план, разпределени по показатели, както следва:

– Персонал – уточненият план е в размер на 1 410,9 хил. лв., а извършените за отчетния период разходи възлизат на 1 229,3 хил. лв. или 87,13 % спрямо годишния план;

– Издръжка и други текущи разходи, включително платени данъци, такси и административни санкции – уточненият план е в размер на 415,7 хил. лв., а извършените за отчетния период разходи възлизат на 210,1 хил. лв. или 50,55 % спрямо годишния план;

– Капиталови разходи – уточненият план е в размер на 94,5 хил. лв., а размерът на извършените към 31.12.2023 г. разходи възлиза на 14,8 хил. лв. или 15,62 % спрямо годишния план.

Относителният дял на разходите по показатели към общия размер на разходите за 2023 г. е, както следва:

Показател/Вид разход	Уточнен план на разходите за 2023	Отчет към 31.12.2023 г.	% изпълнение разходи към 31.12.2023 г.
РАЗХОДИ	1 921 100	1 454 237	
Текущи разходи	1 826 600	1 439 473	98.98%
Персонал:	1 410 882	1 229 336	84.53%
Издръжка и други текущи разходи:	415 718	210 137	14.45%
Капиталови разходи:	94 500	14 764	1.02%

Изпълнението на показателите за максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. и максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г. е, както следва:

– Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. – стойност на показателя към 31.12.2023 г. – 211 037 лв.;

– Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г. – стойност на показателя към 31.12.2023 г. – 209 974 лв.

Отчет на консолидираните разходи по бюджетната програма в рамките на функционалната област

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА на НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА КОНТРОЛ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8500.00.00	Общо разходи	1454237	1454237	0	1454237	1454237	0	0	0	0
8500.01.00	Функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“	1454237	1454237	0	1454237	1454237	0	0	0	0
8500.01.01	Бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“	1454237	1454237	0	1454237	1454237	0	0	0	0

Отчетените разходи за 2023 г. са извършени съобразно действащата нормативна уредба и в съответствие с необходимостта и целесъобразността във връзка с осъществяване дейността на Националното бюро. Спазени са утвърдените процедури с оглед осигуряване на прозрачност и проследимост на решенията и действията при разходването на бюджетните средства.

Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	1 921 100	1 921 100	1 454 247
Общо финансиране:	1 921 100	1 921 100	1 454 247
Бюджет на ПРБ	1 921 100	1 921 100	1 454 247
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	0	0	0
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)			
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

Отчетените към 31.12.2022 г. трансфери са в размер на 1 454 247 лв. или 75,70 % спрямо уточнения план в размер на 1 921 100 лв., вкл. трансфери за поети осигурителни вноски и данъци в размер на 313 512 лв.

Разходите са отчетени като ведомствени, съобразно потребностите на Националното бюро и действащата нормативна уредба.

III. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение/намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
1	Писмо на МФ, Изх. № 92-00-288 от 03.10.2023 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ, в изпълнение на чл. 77, ал. 5, т. 2 от ЗДБРБ за 2023 г. и във връзка с чл. 36 от ПМС № 108/2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г.	Във връзка с начина на разходване на средствата за СБКО на персонала	„Контрол на специалните разузнавателни средства“	Вътрешнокомпенсиране на корекция	"Персонал" увеличение, "Издръжка и други текущи разходи" намаление с 10.8 хил. лв.; намаление на показателите максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети и максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г. с 10.8 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. са настъпили следните промени на показателите по бюджета на НБКСРС по реда на Закона за публичните финанси:

– На основание чл. 110, ал. 3 от ЗПФ, в изпълнение на чл. 77, ал. 5, т. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., във връзка с чл. 36 от ПМС № 108/2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г. и предложение на Националното бюро, по бюджета на същото е извършена вътрешно компенсирана корекция, като е намален размерът на текущите разходи с 10 782 лв. в частта издръжка, а са увеличени разходите за персонал със същата сума.

Със сума в размер на 10 782 лв. са намалени показателите максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети и максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г.

В резултат на извършените промени, уточненият план по бюджета на Национално бюро за 2023 г. се разпределя по показатели, както следва:

– Персонал – 1 410,9 хил. лв., в т. ч. по § 01 – 00 – Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения – 1 227,6 хил. лв., по § 02 – 00 – Други възнаграждения и плащания за персонала – 30,2 хил. лв. и по § 05 – 00 – Задължителни осигурителни вноски от работодатели – 153,1 хил. лв.;

– Издръжка и други текущи разходи, включително платени данъци, такси и административни санкции – 415,7 хил. лв.;

– Капиталови разходи – 94,5 хил. лв.;

– Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. – 526,2 хил. лв.;

– Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г. – 492,2 хил. лв.

IV. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Организационното развитие на НБКСРС за 2023 г. е свързано с осъществяване на задачите, регламентирани в ЗСРС; предприемането на мерки с оглед гарантиране на физическа, документална и персонална сигурност на класифицираната информация; институционалното укрепване и развитието на административния капацитет. От второто полугодие на 2021 г. до настоящия момент Националното бюро функционира в непълен състав: председател и трима членове.

Продължава се практиката на обучение и повишаване професионалната квалификация и качеството на работа на служителите.

V. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО РАЗРЕШАВАНЕ, ПРИЛАГАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА“

Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Функционалната област включва осъществяване на наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специалните разузнавателни средства, съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез тях, както и защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното им използване.

Наблюдението на процедурите се реализира чрез извършване на проверки на органите по чл. 13, чл. 34н, чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС, по разработена и утвърдена методика с цел да бъде гарантирана защитата на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС.

Извършваните проверки играят ключова роля за подпомагане на правоприлагащите и правоохранителните органи и защитата на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС.

Основна цел на наблюдението и контрола е да оцени действията на съответните органи по изготвяне на искания за използване на СРС, постановяване на разрешения или откази и даване на разпореждания за прилагането им. Проверката следва да направи оценка на действията на съответните органи по съхраняване, унищожаване и използване на информацията, получена чрез СРС. Следва да се установи, че са гарантирани защитата на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС.

В хода на наблюдението и контрола се осъществяват комплекс от мерки, като се цели пълнота, изчерпателност и многостранност на действията с оглед недопускане на пропуски и възможност за проверка на установяваните данни и факти, както и за усъвършенстване дейността на органите и анализиране на нормативната уредба, с оглед разработване на предложения за нейното усъвършенстване и привеждане в съответствие с най-добрите европейски практики.

Целите на бюджетната програма са свързани с използването на специални разузнавателни средства, когато това се налага при разследването или за предотвратяване и разкриване на тежки умишлени престъпления от разпоредбите на чл. 3, ал. 1 от ЗСРС, респ. Наказателно-процесуалния кодекс, когато необходимите данни не могат да бъдат събрани по друг начин или събирането им е свързано с изключителни трудности. Специалните разузнавателни средства могат да се използват и по отношение на дейности, свързани със защитата на националната сигурност.

Основните стратегически цели на Националното бюро се реализират чрез:

– промяна на формата и честотата на извършените проверки на структурите по чл. 13, чл. 15, чл. 34н и чл. 20 от ЗСРС;

– осигуряване на по-широк и лесен достъп на гражданите до дейността на НБКРС чрез публикувания образец на сигнал и уведомителния режим при установяване на неправомерно използване, разрешаване и прилагане на СРС, което ще доведе до прозрачност по отношение на процедурите при прилагане на СРС с цел регулиране на предпазни механизми срещу произволни действия на държавните структури.

– публикуването на годишните доклади на НБКРС повишава прозрачността чрез редовно информиране на Парламента и обществото относно работата на Националното бюро за осъществяване на контрол и предоставят статистически данни относно броя на лицата, които са били под наблюдение през отчетния период;

– с цел подобряване режима на използване и прилагане на СРС, както и за съхраняване и унищожаване на придобитата чрез тях информация, НБКРС дава задължителни указания до органите по чл. 13 и чл. 20 от ЗСРС и уведомява органите по чл. 15 от ЗСРС. Указанията се публикуват на интернет страницата на НБКРС;

– активно участие в международното сътрудничество и взаимодействие с различни европейски национални органи за надзор; изучаване и анализиране на международния опит, законодателни решения и добри практики в други държави, свързани със защита правата на гражданите с цел усъвършенстване на националното законодателство и процедури свързана с прилагане на СРС;

– подобряването на комуникацията и поддържане на добър междуинституционален диалог с органите на законодателната, съдебната и изпълнителната власт, както и неправителствения сектор ще доведе до анализиране на констатирани пропуски, нарушения и несъответствия при

използване на СРС и търсене на решения, които да водят до повишаване защитата на конституционните права на гражданите и подобряване на режима по използване, разрешаване и прилагане на СРС;

– усъвършенстване на националното законодателство и процедури свързани с прилагане на специални разузнавателни средства чрез проучване и анализиране на международен опит, законодателни решения на Европейския съд по правата на човека и добри практики в други държави, свързани със защита правата на гражданите.

При осъществяване на своята дейност Националното бюро взаимодейства и с органите, които осигуряват и прилагат СРС – Държавна агенция „Технически операции“, специализирана дирекция „Технически операции“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“, Министерството на вътрешните работи, Министерство на отбраната, Висшия съдебен съвет, министъра на правосъдието и главния прокурор на РБ, др. органите на съдебната власт.

Националното бюро осъществи сътрудничество и взаимодействие с аналогични държавни органи на държави от Европейския съюз и международни организации, посредством участие в международни инициативи и обмен на информация.

С цел повишаване ефективността на процедурите, разписани в ЗСРС се предприемат системни действия за повишаване административния капацитет на служителите от структурите по чл. 13, чл. 15 и чл. 20 ЗСРС. Те включват провеждане на семинари, лекции и други подобни форми на обучения, чрез които да се зададат еднакви стандарти по отношение на правилно тълкуване и прилагане на правни норми.

Националното бюро изготвя предложения за изменения и допълнения на ЗСРС и НПК, съгласувани с органите по чл. 13, чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС за

изменения и допълнения в действащите нормативни актове, които биха довели до подобряване на процедурите, разписани в НПК и ЗСРС. Предложенията са с оглед усъвършенстване на процедурите по искане, разрешаване и прилагане на СРС, както и за подобряване на процедурите по съхраняване и унищожаване на получената чрез тях информация, които ще допринесат до повишаване защитата на правата и свободите на гражданите.

Националното бюро е активен участник в развитието на надзора над тези тайни способи за събиране на информация на европейски нива. Чрез участие в международни инициативи и обмен на информация се затвърди доброто сътрудничество и взаимодействие с аналогични надзорни органи от Европейския съюз и международни организации.

Описание на степента на достигане на очакваните полза/ефект за обществото и резултати, относими към съответната функционална област

Постигането на стратегическите и оперативни цели водят до подобряване режима на използване и прилагане на СРС, както и за съхраняване и унищожаване на придобитата чрез тях информация.

Основната цел на наблюдението и контрола на процедурите, разписани в ЗСРС е да се оценят действията на съответните органи по изготвяне на искания за използване на СРС, постановяване на разрешения или откази и даване на разпореждания за прилагането им. Проверката от страна на НБКСРС следва да направи оценка на действията на органите по съхраняване, унищожаване и използване на информацията, получена чрез СРС, да се установи, че са гарантирани защитата на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС. Целта на проверките е усъвършенстване дейността на органите и анализиране на нормативната уредба, с оглед нейното усъвършенстване.

Наблюдението и контрола имат за цел да констатира състоянието на дейността на съответния орган при прилагане на закона. Друга цел е подобряването на регулаторната рамка и оказване на въздействие върху задължените органи по ЗСРС за точно спазване на нормативните актове в тази сфера. Съществено значение за цялостната дейност има и превенцията, която има за цел да осигури възможност за предотвратяване опорочаването на процедурите по искане, разрешаване и прилагане на СРС и по съхраняване и унищожаване на получената информация чрез тях и уведомяване на компетентните държавни органи, което е предпоставка за намаляването на риска от допускане на случаи на неправомерно прилагане на СРС и се гарантира в голяма степен защитата на правата и свободите на гражданите.

Упражняваният обективен и независим надзор от НБКСРС ще създаде среда за повишаване на доверието в службите за сигурност и правоохранителните органи и ще допринесе за намиране на баланса при спазването правата на гражданите.

Кратко описание на показателите за полза/ефект

Спецификата на дейността на органите попадащи в обхвата на контрол и техните правомощия не дава възможност да бъдат определени точни и ясни количествени и/или качествени показатели за полза/ефект. Значителна част от сведенията и данните, които се достъпват, събират, анализират и съхраняват при осъществяване дейността на Националното бюро представляват класифицирана информация.

С цел преодоляване на пропуските, които са установени от надзорните органи, търсенето на решения по поставените проблеми и уеднаквяване на практиката при прилагане на процедурите, разписани в Наказателно-процесуален кодекс и Закона за специалните разузнавателни средства, Националното бюро проведе работна среща с органите по чл. 13, чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС. Споделянето

на проблеми и добри практики, обмяната на мнения подпомагат повишаване ефективността от прилагане на специални разузнавателни средства и защита конституционните права и свободи на гражданите. Националното бюро даде задължителни указания на органите по чл. 13 и чл. 20 от ЗСРС и становища до органите по чл. 15 от ЗСРС, което доведе до подобряване режима на използване и прилагане на специални разузнавателни средства, както и за съхраняване и унищожаване на придобитата чрез тях информация.

Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област

Отговорността за изпълнение на целите във функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“ се носи от НБКСРС като колективен орган, неговият председател и служители на ръководни длъжности.

През отчетният период е осъществяван системен вътрешен контрол по отношение спазването на нормативните актове и изпълнението на поставените задачи.

Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период не са настъпили промени в нормативната уредба, касаещи правомощията на НБКСРС.

С приемането на Закона за противодействие на корупцията, публикуван в „Държавен вестник“, бр. 84, в сила от 06.10.2023 г., се направи изменение в ЗСРС, като в чл. 13, ал. 1, т. 7 дирекция „Противодействие на корупцията“ в КПКОНПИ е заменена със специализирана дирекция „Противодействие на корупцията“ в КПК, а в чл. 15, ал. 1 председателят на КПКОНПИ се заменя с директорът на специализирана дирекция „Противодействие на корупцията“ в КПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 100 от Закона за противодействие на корупцията, специализирана дирекция „Противодействие на корупцията“ извършва дейности за противодействие на корупцията чрез разкриване и разследване при и по повод данни за прояви на корупция от лица, заемащи публични длъжности. Дейностите се извършват от инспекторите, осъществяващи оперативно-издирвателна дейност, и разследващите инспектори съобразно техните компетенции. Съгласно разпоредбата на чл. 107, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията, оперативно-издирвателната дейност се осъществява и чрез специфични способы и средства по ред, определен в ЗСРС. Тази законодателна промяна не предвижда по същество промяна на процедурата по използване и прилагане на СРС.

VI. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА“

Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата „Контрол на специалните разузнавателни средства“ цели

При изпълнение на бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“ са спазени основните принципи за обвързаност между поставените цели и потребността от ресурси за тяхното постигане, както и на условия за осигуряване на ефективен контрол и прозрачност на извършените разходи. Използването и разпределението на ресурсите е съобразно целите и приоритетите на програмния бюджет, с цел осъществяване на ефективно наблюдение и контрол от страна на НБКСРС.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегически цели:

1. Активно наблюдение на процедурите по искане, разрешаване и прилагане на СРС и организацията по съхраняването и унищожаването на информацията

получена при използването на СРС чрез промяна на формата и честотата на извършените проверки на структурите по чл. 13, чл. 15, чл. 34н и чл. 20 ЗСРС.

2. Активна работа по сигнали получавани от граждани и неправителствени организации, с оглед на това, че подаването на сигнали за нередности е съществен източник на информация с цел установяване на неправомерно прилагане на СРС.

3. Международен обмен на информация, законодателни решения и добри практики в други държави, свързани със защита правата на гражданите с цел усъвършенстване на националната дейност свързана с прилагане на СРС.

4. Въвеждане на единен електронен регистър за СРС при органите по чл. 15 от ЗСРС.

5. Усъвършенстване на процедурите, свързани с прилагането на СРС и защита правата на гражданите, на база изучаване и анализиране на международен опит, законодателни решения и добри практики в други държави.

Оперативни цели:

1. Подобряване режима на разрешаване, прилагане и използване на СРС, както и за съхраняване и унищожаване на придобитата чрез тях информация.

2. Покриване на международните и европейски стандарти по отношение на процедурите по прилагане и използване на СРС, срещу произволни действия на държавните структури спрямо граждани и техни права и свободи.

3. Унифициране на практиката по отношение на регламентираните процедури по разрешаване, прилагане и използване на СРС и тяхното документиране.

4. Подобряване на комуникацията и съвместната работа с неправителствени организации с цел формулиране и анализиране на констатирани пропуски, нарушения и несъответствия при използване на СРС и търсене на решения, които да водят до повишаване защитата на конституционните права на гражданите.

5. Организационно развитие и укрепване на институционалния и административен капацитет, осигуряващ качество на процедурите по наблюдение и контрол.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

Предоставяните по програмата продукти/услуги са, както следва:

1. Продукт/услуга: Методология (на контрола)

Реализираните през 2023 г. дейности по предоставяне на продукта/услугата включват:

– изготвяне и внасяне ежегодно до 31 май в Народното събрание доклад за извършената дейност през 2022 г., който съдържа обобщени данни за разрешаването, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства, съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез тях, както и за защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на специални разузнавателни средства. През отчетния период на заседание, проведено на 22.06.2023 г., Комисията за контрол на службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения към Народното събрание обсъди, разгледа и прие Годишен доклад на Националното бюро за извършената дейност през 2022 г.;

– извършване на комплексни проверки на органите по чл. 13, чл. 15, чл. 34н и чл. 20 от ЗСРС относно спазването на закона;

– извършване на проверки по постъпили мотивирани сигнали от граждани за незаконосъобразно прилагане на СРС и при самосезиране.

2. Продукт/услуга: Контрол

НБКСРС извършва контрол в следните направления:

- наблюдение на процедурите по изготвяне на писмени мотивирани искания за използване на СРС;
- постановяване на съответни съдебни актове по постъпилите искания за използването на СРС;
- даване на писмени разпореждания за прилагане, прекратяване и незапочване прилагането на СРС;
- съхраняване на получената чрез СРС информация;
- унищожаване на получената чрез СРС информация, която не е послужила за изготвянето на веществени доказателствени средства.

Реализираните през отчетната 2023 г. дейности по предоставяне на продукта/услугата включват:

- изискване на информация от органите и структурите по чл. 13, чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС в рамките на своята компетентност;
- проверка на редовността на водене на регистрите при органите и структурите по чл. 13, чл. 15, чл. 34н и чл. 20 от ЗСРС за тяхната дейност по закона заедно със съхраняваните искания, разрешения и разпореждания по използването и прилагането на специални разузнавателни средства, както и за съхраняването и унищожаването на придобитата чрез тях информация;
- в изпълнение на задачата по чл. 34б, ал. 1 от ЗСРС Националното бюро е издало задължителни за органите, осигуряващи и прилагащи специалните разузнавателни средства, указания, свързани с подобряване режима на тяхното използване и прилагане;
- сезирани са органите на прокуратурата, ръководителите на органите и структурите по чл. 13, чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС – при наличие на данни за неправомерно разрешаване, използване и прилагане на СРС, съответно съхраняване или унищожаване на придобитата чрез тях информация;

През 2023 година в НБКРС са постъпили 72 сигнала от граждани с твърдения, че спрямо тях са прилагани неправомерно СРС, по които са извършени проверки. По сигнали на граждани и самосезиране през 2022 г., са приети 5 доклада през 2023 г.

Към 31.12.2023 г. от НБКРС са приети 215 доклада от комплексни проверки на органите по чл. 13, чл. 15, чл. 34н и чл. 20 от ЗСРС.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма

8500.01.01 Бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“ Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Брой проверки	Брой	300	287

За отчетната 2023 г. стойността на показателя за изпълнение на бюджетната програмата е 287 извършени комплексни, инцидентни и тематични проверки.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Цялата информация за наличността и качеството на данните по показателите за изпълнение на програмата се събира, обобщава, анализира и съхранява в НБКРС. Данните са достатъчно надеждни и качествени.

Отчет на разходите по бюджетна програма по бюджета на НБКРС

№	8500.01.01 Бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	1 921 100	1 921 100	1 454 237
	Персонал	1 400 100	1 410 882	1 229 336
	Издръжка	426 500	415 718	210 137
	Капиталови разходи	94 500	94 500	14 764
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 921 100	1 921 100	1 454 237
	Персонал	1 400 100	1 410 882	1 229 336
	Издръжка	426 500	415 718	210 137
	Капиталови разходи	94 500	94 500	14 764
	Общо разходи по бюджета (I.1):	1 921 100	1 921 100	1 454 237
	Общо разходи:	1 921 100	1 921 100	1 454 237
	Численост на щатния персонал	21	21	19
	Численост на извънщатния персонал			

Отговорност за изпълнение на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от НБКРС като колективен орган, неговият председател и служители на ръководни длъжности.

Справка за разходите по функционална област и бюджетна програма, утвърдени със ЗДБРБ за 2023 г. към 31.12.2023 г. по бюджета на НБКРС

№	Наименование на функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
1.	Функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“	1 921.1	1 921.1	1 454.2
	Бюджетна програма „Контрол на специалните разузнавателни средства“	1 921.1	1 921.1	1 454.2
	ОБЩО:	1 921.1	1 921.1	1 454.2